

Sygn. akt II Ka 225/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krośnie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Arkadiusz Trojanowski

Sędziowie: SSO Artur Lipiński

SSO Janusz Szarek

Protokolant: sekr. sądowy Renata Walczak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Krośnie – **Mirosława Romana**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 sierpnia 2016 roku

sprawy **P. F.**, s. Z. i E. zd. G., ur. (...) w N.

oskarżonego o przestępstwo z art. 233 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lesku Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Ustrzykach Dolnych z dnia 31 marca 2016 roku, sygn. akt VI K 208/15

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,

II. zasądza od oskarżonego P. F. na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 140 zł /sto czterdzieści złotych, w tym opłatę za drugą instancję w kwocie 120 zł /sto dwadzieścia złotych/.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 marca 2016r., sygn. VI K 208/15, Sąd Rejonowy w Lesku, Zamiejscowy Wydział VI Karny z/s w Ustrzykach Dolnych uznał oskarżonego P. F. za winnego tego, iż w dniu 24 lutego 2015r., w U., pow. (...), woj. (...) w Komendzie Powiatowej Policji w U., będąc uprzednio pouczonej o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, składając zeznania w charakterze świadka mające służyć za dowód w postępowaniu (...)44/15, o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 178a § 4 k.k., podał nieprawdziwe zeznania, co do okoliczności, że T. W. w dniu 15 lutego 2015r. nie kierował samochodem marki V. (...), to jest przestępstwa z art. 233 § 1 k.k.

Za przypisany czyn Sąd skazał oskarżonego, na podstawie powyższego przepisu, na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Ponadto, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu, w tym opłatę.

Powyższy wyrok, w części dotyczącej kary, zaskarżył obrońca oskarżonego.

Apelacja zarzuciła rażąco niewspółmierność kary orzeczonej przez Sąd i zupełne pominięcie tego, iż:

1. na zasadzie art. 69 § 1 k.k. istniała możliwość wymierzenia oskarżonemu kary z warunkowym zawieszeniem wykonania, mimo że oskarżony był wcześniej karany, a w takim przypadku i tak kara spełniłaby swoje cele;
2. wyrok wydany 20 lipca 2010r. w sprawie VI K 184/10 uległ już zatarciu, chociaż z niewiadomych względów znajduje się w karcie karnej, albowiem upłynął już okres próby, a nawiązka została zapłacona;
3. oskarżony, zeznając nieprawdę, a chcąc ratować kolegę, był niejako zmuszony podać szereg okoliczności, które miały uwiarygodnić jego fałszywe zeznania – a zatem była to jego linia obrony, która nie może świadczyć o znacznym zdemoralizowaniu i całkowitym braku poszanowania dla prawa.

Obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby wskazany przez Sąd, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie. Orzeczenie Sądu pierwszej instancji w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary jest prawidłowe i zasługuje na utrzymanie.

O ile rację ma obrońca, kiedy podnosi fakt, iż wyrok Sądu Rejonowego w Lesku, Zamiejscowego Wydziału VI Karnego z/s w Ustrzykach Dolnych z dnia 20 lipca 2010r., sygn. VI K 184/10, nie mógł być brany pod uwagę, gdyż skazanie uległo zatarciu, to w ocenie Sądu Odwoławczego nie zmienia to w żaden istotny sposób poglądu na temat braku pozytywnej prognozy kryminologicznej u oskarżonego P. F.. Tym samym uchybienie jakie słusznie podniesiono, nie jest takim uchybieniem, jakie mogłoby mieć, albo jakie miałoby wpływ na treść wyroku i na orzeczenia bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Badając względne przyczyny odwoławcze z art. 438 k.p.k. Sąd odwoławczy nie ogranicza się tylko do stwierdzenia uchybienia, ale musi także ocenić jego potencjalny wpływ na treść orzeczenia. W niniejszej sprawie, wpływu takiego nie było.

Punktem wyjścia jest ustalenie, iż nawet jeżeli opisany wyżej wyrok nie mógłby być brany pod uwagę, to i tak P. F. jest osobą dwukrotnie karaną, a kolejnego umyślnego przestępstwa dopuścił się w okresie próby.

Warunkowo zawieszając wykonanie kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn.. akt II K 22/13, Sąd Okręgowy w Krośnie przyjął wobec P. F. istnienie pozytywnej prognozy kryminologicznej czyli uznał, iż pomimo zawieszenia kary, nie popełni on więcej przestępstwa i będzie przestrzegał porządku prawnego. Czas dobitnie pokazał, że było inaczej i obecnie nie ma potrzeby prognozowania w oparciu o przecucie, ale na podstawie faktów trzeba uznać, że pozytywnej prognozy kryminologicznej nie ma. Jeżeli oskarżony w okresie próby, gdy wiedział, iż jego wolność zależy od zachowywania pewnych reguł, decyduje się na popełnienie umyślnego przestępstwa, to musi się liczyć z tym, iż ponownie Sąd nie będzie dla niego tak wyrozumiały. Oskarżony chciał bronić kolegę i w ten sposób poświęcił siebie. Był to świadomy wybór dorosłego człowieka, a obecnie trzeba tylko ponieść jego konsekwencje, które przecież były przewidywalne. Sąd nie może obecnie uznać, że P. F. nie popełni kolejnego przestępstwa, skoro już mu się to zdarzyło, a nie powstrzymała go nawet świadomość, że ryzykuje własną wolność. Skoro taki argument nie podziałał, to prognoza kryminologiczna jest negatywna.

Autor apelacji podkreśla, iż przepis art. 69 § 1 k.k. dawał prawo do warunkowego zawieszenia wykonania kary i pod względem formalnym w ówczesnym stanie prawnym w istocie tak było. Natomiast nadal kluczowym czynnikiem dla Sądu musiała być pozytywna prognoza kryminologiczna, a konkretnie jej oczywisty brak w omawianym przypadku sprawy niepoprawnego. Próba usprawiedliwiania w apelacji oskarżonego, że aby uwiarygodnić fałszywe zeznania musiał wymyślić szereg okoliczności, nie może w żaden sposób pomóc oskarżonemu. Wręcz utwierdza to Sąd w przekonaniu o braku poszanowania reguł prawa. Fałszywych zeznań nie składał on od razu, bez przemyślenia, ale miał czas się nad tym zastanowić i zrobił to w pełni umyślnie, a to trzeba ocenić negatywnie.

Określenie „rażącej niewspółmierności kary” było przedmiotem wielokrotnych rozważań doktryny i orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych. Wypracowano w tym zakresie spójne stanowisko. W jego myśl o „rażącej niewspółmierności kary w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k. nie można mówić w sytuacji gdy Sąd wymierzając karę, uwzględnił wszystkie okoliczności wiążące się z poszczególnymi ustawowymi dyrektywami i wskaźnikami jej wymiaru, czyli wówczas gdy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego ustawową (art. 53 § 1 k.k.) zasadę sądowego wymiaru kary, nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się utrzymać w kontekście wymagań wynikających z ustawowych dyrektyw determinujących wymiar kary” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 1982r., Rw 542/82, OSNKW 1982/12/90).

W omawianej sprawie Sąd Rejonowy rozważył wszelkie czynniki, w tym obciążające oraz łagodzące i obiektywnie trzeba przyznać, że wymierzył karę łagodną, ponieważ jedynie 4 miesiące pozbawienia wolności. Nie jest to kara surowa, a więc także nie można mówić o jej rażącej niewspółmierności. Jej wysokość jest adekwatna do czynu, zaś bezwzględny charakter to konsekwencja niepoprawności sprawcy, działania rozmyślnego i w okresie próby orzeczonej za inne przestępstwo. Oskarżony wyraźnie dał do zrozumienia, że nie będzie przestrzegał reguł, nawet jeżeli od nich zależy jego wolność. Obecnie wykonanie kary bezwzględnej, powinno mu pomóc w rozsądniejszym ustalaniu priorytetów. Dla sprawcy niepoprawnego tylko kara bezwzględna może przynieść pozytywny skutek zapobiegawczy na przyszłość, by zrozumiał nieopłacalność łamania prawa. Kara nie jest zatem rażąco surowa, lecz adekwatna do winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu.

Uznając, że apelacja jest nieuzasadniona, a wyrok słuszny, Sąd Okręgowy utrzymał go w mocy. Podstawą prawną orzeczenia Sądu Odwoławczego są przepisy art. 437 § 1 k.p.k., art. 438 pkt 4 k.p.k. i art. 456 k.p.k.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k., natomiast o opłacie za drugą instancję na podstawie art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych.